

מורה חדש (אר קרט)
 חוק יסודי בלתי מוגבלת
 מוסד: ד"ר א. מרטון
 כתובת: מוסד ד"ר א. מרטון
 תל-אביב, רחוב מירון 11
 XXXVI. שנת ה'תש"ג
 פוער: Dr. MABTON ERNO.
 A szerkesztésért és kiadásért felelős:
 SCHÖN DEZSŐ. — Kiadó: Mirach
 Chadas Ltd., Tel-Aviv, Rechov Ha-
 negev (v. Schlesinger) 11. Tel. 67677

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Ujjongó lelkesedéssel ünnepelte meg az ország az ötödik Függetlenségi Napot

Példás rendben zajlott le Haifán a nagyszabású katonai felvonulás.

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). Örömteli lelkesedéssel ünnepelte Izrael és a főváros népe az ötödik Függetlenségi Napot, állami önállóságunk és nemzeti újjászületésünk eddigi vívmányait. Ölék és vátikok, fiatalok és öregek százai részt vettek az állam, a hadsereg és a közigazgatás impozáns rendezvényein, hivatalos ünnepein és népi táncokban. Örömmel ülték meg a Cion népe a nemzeti ünnepet, de ugyanakkor fájdó aggodalommal is gondolt a távoli galutókban élő testvérei sorsára, akiknek nem adatott meg, hogy természetes hazájukban, a szabadságának örvendő zsidó nép körében, Izrael államában éljenek.

Tánc és ének reggelig Jeruzsálemben, ahol az üzleteket, házakat és hivatalokat elborította a kék-fehér nemzeti zászlók tengere, a közönség — főleg fiatalok — napvirradatig ropták a táncot és adták át magukat az általános ünnepi hangulatnak.

Reggel, a Jesurun-nagytemplomban hálaadó ünnepi istentiszteletet rendeztek, ahol Herzog és Uziel országos főrabbi jelenlétében imát mondtak az állam jólétéért. Közvetlenül az istentisztelet után a mozik ingyenes előadásokat rendeztek a szórakozni és vggadni vágyó tömegeknek, míg a kerületi kormányzóság épületében dr. Avraham Biran tartott ünnepi fogadást a jeruzsálemi konzuláris kar, az UNO-megfigyelők, a fővároskörnyéki arab kisebbség vezetői és a nemzsidó egyházi méltóságok számára.

Kiosztották az „Izrael-díjat”

Délben az Arnon-mozi termében Dinur professzor közoktatásiügyi miniszter — az állam történelmében első alkalommal — kiosztotta „Izrael díjait” nyolc kiváló kutatónak, művésznek és íróknak. A kormány határozata értelmében évről-évre a Függetlenségi Napon fogják kiosztani az állam által nyújtott tíz, egyenként ezer fontos „Izrael díjat”, amit a különböző tudományágakban, művészetben és irodalomban elért kiváló teljesítményért adnak.

A döntéshozás ezúttal úgy talált, hogy a szellemi tudományokban, a technikában és a mezőgazdaságban nem nyújtottak be olyan színvonalú pályamunkákat, ami megindokolná „Izrael díj”-nak odaítélését ezekben a szakokban. Így történt, hogy a több mint száz benyújtott pályázatból a zsüri, amelynek tagja többek között Buber professzor, a világhírű tudós is, csupán kilenc esetben hagyta jóvá az ezer fontos díj odaítélését.

Az idei nyertesek a következők: dr. Jákob Cohén költő, Chájim Házáz (szépirodalom), dr. M. Dvorszák (társadalomtudomány), professzor J. Levitzky és dr. S. Amicur (mindketten az elvont matematika terén működnek), P. Halperin prof. (orvostudomány), Dina Feitelson-Sor (pedagógiai kutatás), Zeév Ben-Cvi szobrász (a mártírhalált halt névtelen zsidó gyermek emlékére alkotott monumentális művéért). A zsidó tudományágak díját néhai Gedálja Alonnak ítelték oda, akinek a zsidó történelemmel foglalkozó könyve ebben az évben jelent meg, a szerző halála után.

Az államelnök kerti ünnepélye

Este fél 6-kor a jeruzsálemi Kirja kertjében Jicchák Ben-Cvi államelnök tartott fogadást. A legszembetűnőbb volt, hogy a népidemokráciák egyetlen képviselője sem jelent meg az elnök garden-partyján, míg a nyugati nagyhatalmak kivétel nélkül, a szabad államoknak pedig nagyrésze képviselve volt. Az Egyesült Államokat a nagykövet szabdagsága miatt Johns követéségi elsőbíró képviselte, Ausztráliát az ügyvivő, az angol követséget a katonai és repülésügyi attasé, Hollandiát az új követ és az ügyvivő is reprezentálta, Görögországot részéről annak jeruzsálemi diplomáciai megbízottja jelent meg, Svájcot és Jugoszláviát követeik képviselték, azonkívül Bruce MacDaniel személyes megbízottja is üdvözölte az elnököt. Az előkelőségek között volt Riley tábornok, az UNO közelkeleti tisztikarának parancsnoka, valamint

De Ridder tábornok, az izraeli-transzjordán fegyverszüneti bizottság elnöke, aki ismert arabbarát. A több, mint kétezer vendég között volt a jeruzsálemi orosz egyház feje, valamint Lowdermilk professzor, az UNO tanácsadója is.

A legkiválóbb 200 katonát az elnöki fogadásra meghívták a hadsereg 200 kiváló katonáját, akik hősiességükkel, fegyvellemmel, szorgalommal és tudással tüntették ki magukat különböző egységeiknél. A katonák valamennyien alacsony rangban voltak.

A különböző intézmények és szervezetek képviselőin kívül megjelent a fogadáson Ben Gurion miniszterelnök és felesége, dr. Dov Jozsef és felesége, valamint Mordecháj Makleff tábornok, vezérkari főnök. Ott voltak még az arab kisebbségek képviselői is.

Amerikai nőküldöttség koszorút hozott

Hétfőn délelőtt érdekes nőküldöttség érkezett repülőgépen az Egyesült Államokból a luddi repülőtérre. Az amerikai Hadassza asszonyai koszorút hoztak Ben-Gurion miniszterelnök felesége számára, amelyen 48 virág van. Mindegyik virágot az Egyesült Államok más és más államában szed-

ték. A koszorú az Egyesült Államok együttműködését kívánja tolmácsolni. A küldöttség tagjai, dr. Mirjám Freund és Channa Goldberg asszonyokat a koszorúval együtt a légiherő egyik gépén sűrűsően Haifára vitték át, hogy a hadsereg központi felvonulásakor a koszorú a tribünön lehessen.

Jicchák Ben-Cvi államelnök a Függetlenségi Nap alkalmából üdvözlő táviratot kapott a svéd királytól, a holland királytól, Eisenhowertől, valamint Törökország, India és Finnország elnökeitől. A külügyminisztériumba a svájci és dán külügyminiszterektől érkezett üdvözlő távirat.

Ünnepségek a Scopus-hegyen

A Scopus-hegyen lévő izraeli rendőrség is megünnepelte a Függetlenségi Napot és a Hadassza épületében emlékművet tartottak az elesett hősök emlékére. A rendőrhöz intézett ünnepi napiraport a következőképpen szól: „A háborúnak még nincs vége, országunkat gyilkos bosszúra váró ellenségek veszik körül. Rendőrök! Országunk biztonsága a mi kezünkben van letéve és elődeink hősiessége nyomán haladunk előre, akár az építés, akár a háború útj! A következő évben a felszabadított Scopus-hegyen!”

Negyedmillió tömeg a haifai parádén

Grandiózus keretek között zajlott le tegnap Haifán az izraeli hadsereg függetlenség-napi díszfelvonulása. „Iba Chusi, Haifa agilis polgármestere, aki a rendezőbizottság lelke volt, szerencsés érzékkel választotta ki a díszszemle útvonalát, mert már maga ez a látvány is zivert-lelket üdítő volt. A kormány páholyát és a meghívott vendégek tribünjét a tengerrel szemben állították fel, a Tel-Avivból Haifába vezető főútvonal egyik kiszélesedett pontján, néhány száz méterrel Sár Alíja után. Közvetlenül a tribünök mögött magasodott fel a Karmel nyugati lejtője, amely ezalkalomból szintén amfiteátrálisan volt kiképezve és amelyet úgyszólván a csúcsig a nézők tízezrei töltöttek meg.

Az ország egész északi része jelen volt

Az időjárás is kedvezett a rendezőbizottságnak, mert az ünnepség egész ideje alatt kellemes, hűvös légáramlat jött a tenger felől és a gyakran átvonuló könnyű tavaszi felhők is enyhítették a tűző napsütést. A felvonulási tértség bejáratánál dísz-

diadalkaput emelt Haifa városa és azon keresztül léptek be a felvonuló csapatok. Maga a felvonulási útvonal 7 kilométer hosszúságú volt és áthaladt a Függetlenségi úton, a volt Kingswayn keresztül úgyszólván az egész alsó városban. A tribünökön

Hatvanezer ember nézte végig a hadsereg rámátgáni sportbemutatóját

Tel-Avivból és a környező városokból már délután 3 órától az autók és autóbuszok százaival indult meg a közönség a rámátgáni stadion felé, hogy helyet biztosítson magának a hadsereg éjszakai sport- és harcászati bemutatójára. A Kikár Mosávoton, ahonnan a különleges autóbúsjáratok elindultak, százméteres kigyókból álltak az emberek nyolcasával. Ennek tulajdonítható, hogy a kifogástalan közlekedési intézkedések ellenére órákig tartott, amíg a két útvonalon is haladó végtelen autósorok eljutottak a stadionhoz.

Az óriási sporttelep tribünjeit — becslések szerint — mintegy hatvanezer ember töltötte meg és a rendezőség nem tudott zzel a hatalmas tömeggel megbirkózni. Helyenként a közönségnek városokból már délután 3 órától az autók és autóbuszok százaival indult meg a közönség a rámátgáni stadion felé, hogy helyet biztosítson magának a hadsereg éjszakai sport- és harcászati bemutatójára. A Kikár Mosávoton, ahonnan a különleges autóbúsjáratok elindultak, százméteres kigyókból álltak az emberek nyolcasával. Ennek tulajdonítható, hogy a kifogástalan közlekedési intézkedések ellenére órákig tartott, amíg a két útvonalon is haladó végtelen autósorok eljutottak a stadionhoz.

Az óriási sporttelep tribünjeit — becslések szerint — mintegy hatvanezer ember töltötte meg és a rendezőség nem tudott zzel a hatalmas tömeggel megbirkózni. Helyenként a közönségnek városokból már délután 3 órától az autók és autóbuszok százaival indult meg a közönség a rámátgáni stadion felé, hogy helyet biztosítson magának a hadsereg éjszakai sport- és harcászati bemutatójára. A Kikár Mosávoton, ahonnan a különleges autóbúsjáratok elindultak, százméteres kigyókból álltak az emberek nyolcasával. Ennek tulajdonítható, hogy a kifogástalan közlekedési intézkedések ellenére órákig tartott, amíg a két útvonalon is haladó végtelen autósorok eljutottak a stadionhoz.

Bohlen amerikai nagykövet átnyújtotta megbízólevelét a Kremiben

Moszkva (UP). Charles Bohlen amerikai nagykövet tegnap a Kremiben átnyújtotta megbízólevelét Vorosilov marsallnak, a Szovjetunió elnökének. A nagykövet ugyanakkor egy második levelét is átnyújtott, amelyben az amerikai kormány közli az előző nagykövetnek, George Kenannek visszahívását. Mint ismeretes, a szovjetkormány Kenannant „nemkívánatos személynek” minősítette, mert németországi látogatása alatt kijelentette, hogy Moszkvában a külföldi diplomaták úgy élnék, mintha fogságban lennének.

Bohlen nagykövet üdvözlő beszédében a következőket mondotta: „Amerika külpolitikáját az az iránvél vezérli, hogy hozzájáruljon a világébe elősegítéséhez, nevelje a nemzetközi közeledés iránti tiszteletet és barátságos kapcsolatokat építsen ki a világ összes nemzeteivel.”

Sárét külügyminiszter részvételével

Argentína fővárosában 30 ezer ember ünnepelte Izrael ötödik függetlenségi évfordulóját

Az északamerikai rádió- és televíziós-állomások is a zsidó állam ünnepeinek szentelték műsoruk jelentős részét. — A gálat zsidósága mindentüzt részt vett a nemzeti örömben

Buenos Aires (AFP). Argentína fővárosának zsidó lakossága tegnap olyan keretek közt ünnepelte Izrael függetlenségének ötödik évfordulóját, amilyenre még nem volt példa. A Luna-parkban harmincezer főnyi tömeg gyűlt össze, hogy meghallgassa Mose Sárét külügyminiszter ünnepi beszédét és az argentinai zsidóság vezetőit. A tömeg kitörő

lelkesedéssel éltette Izraelt, Ben Gurion miniszterelnököt és a külügyminisztert, akit az ünnepély után diadalmenetben kísérték végig a főváros utcáin.

A külügyminiszter beszédében hangsúlyozta, hogy az argentinai zsidó ifjúságnak követnie kell a már Izraelben dolgozó és építő chálucok példáját. Nagy elismeréssel emlékezett meg az ar-

gentin kormány és Péron elnök barátságos magatartásáról Izrael és az argentinai zsidók iránt, ugyanakkor pedig elismerését fejezte ki az ottani zsidók szolidaritása felett.

Az amerikai zsidóság ünnepségei

New-York (STA). — Az Egyesült Államok minden nagyobb városában megünnepezték Izrael függetlenségi napját. A zsidóközösségek is csatlakoztak, akik közül számosan vettek részt a különböző zsidó intézmények által rendezett ünnepségeken. Az amerikai cionista tanács rádióadást rendezett, amelyen részt vett Lester Pearson, az UNO-közgyűlés elnöke, dr. Ralph Bunche, Carlos Romulo tábornok, a Filippiszigetek külügyminisztere, Sir Percy Spender, ausztráliai UNO-megbízott és a dél-afrikai nagykövet. Ezenkívül felszólt még William Douglas főbíró, Josef Martin képviselő, valamint Gay Gillet szenátor.

A függetlenségi kölcsönakció által rendezett nagygyűlésen felszólt A. Wiley, a szenátus külügyi bizottságának elnöke és A. E. Eleanor Roosevelt vendégszónoka volt több naggyűlésnek, amelyeket Los-Angelesben, San Franciscóban és Kalifornia más városában rendeztek.

Impelleri newyorki polgármester 9 televíziós állomáson keresztül intézett beszédet a zsidó lakossághoz.

Cóna-ünnepély Washingtonban

Washington (STA). Izrael washingtoni nagykövetsége (Folytatás a 4. oldalon).

Churchill nem kér azonnali kategórikus választ a Szovjettől

Reméli, hogy a Moszkvában bekövetkezett változás lehetővé fogja tenni a nagyhatalmak vezetőinek a találkozását. — Óvatlan kijelentések ellen figyelmeztet Morrison munkáspárti volt külügyminiszter is

London (AFP). Churchill miniszterelnök tegnap az angol alsóházban tett nyilatkozatában kijelentette, hogy teljes mértékben azonosítja magát Eisenhower elnök merész és nagylelkűségű nyilatkozatával. A miniszterelnök azt reméli, hogy a nemzetközi politikában enyhülni fog a feszültség. Churchill — az amerikai külügyminiszterrel ellentétben — nem követel azonnali kategórikus választ a Szovjetuniótól. Angliának teljes mértékben fenn kell tartania felkészülését a támadás elleni védelemre, ugyanakkor azonban mindenkinek nagyon óvatosnak kell lennie, nehogy meggondolatlan kijelentések által megzavarja a moszkvai légkörben észlelt változást. Churchill kijelentette, hogy még senki sem tudja, mit jelent a moszkvai légkörben és az orosz politikában észlelt változás, de reméli, hogy az a béke felé vezet.

Remélem, hogy a változás lehetővé fogja tenni néhány érdekelt hatalom legmagasabb vezetőinek találkozását. Egy ilyen konferenciának még akkor is nagy értéke lenne, ha nem hivatalos tárgyalás, hanem csak magánbeszélgetés jellegét viselné” — mondotta Churchill miniszterelnök.

A munkáspárt nevében Morrison volt külügyminiszter teljes mértékben csatlakozott Churchill kijelentéséhez és szintén azt kérte, hogy tartózkodjanak óvatlan kijelentésektől, amelyek megzavarhatnák a kedvező politikai fejlődést.

Churchill közölte, hogy április 29-én az alsóházban külpolitikai vitát tartanak és ekkor részletesen fog nyilatkozni Eisenhower békekeresője.

Beavatott körök szerint lehetséges, hogy Churchill miniszterelnök Butler pénzügyminiszter kíséretében a nyáron ismét ellátogat Washing-

tonba. Ezt megelőzőleg Elizabeth királynő koronázása alkalmával az angol birodalom miniszterelnökei konferenciát tartanak Londonban.

Washington (UP). — Foster Dulles külügyminiszter tegnapi sajtókonferenciáján kijelentette, hogy az amerikai kormány szívesen kezdene tárgyalásokba a távolkeleti kérdések rendezéséről. Foster Dulles szerint a panunjomai fegyverszüneti tárgyalások megkezdése után sűrűsödnek meg a kellek nyitni a megbeszéléseket a többi távolkeleti kérdésekről is.

A külügyminiszter hangsúlyozta, hogy az amerikai kormány Korea egységét kívánja és ezzel megcáfolta azokat a híreket, hogy hajlandó lenne hozzájárulni Korea kettéválasztásához.

Kitérve az európai kérdésekre, a külügyminiszter ismét sürgette az osztrák békeszerződés megkötését.

SHAVIT-TAL KEVERJE
 KÁVÉJÁT

Sárét kereskedelmi szerződésről tárgyal Argentínában

A függetlenségi stafétafutásban a Hápoél győzött... Ot csapat indult hétfőn reggel 9 órakor Tel-Avivból, a tengerpartról, hogy 87 kilométeres úton Jeruzsálemba, a YMCA-pályára juttassa el a stafétabotot.

Buenos Aires (STA). vett az argentinai Egyesült Gyűjtőakció megnyitó ülésén is. Az akció elnöke, Jiszráél Jagofski elmondta, hogy az akció az elmúlt évben nagy nehézségekkel küzdött, mert egyrészt a gazdasági helyzet nehezítette meg a gyűjtést, másrészt pedig a zsidó kommunisták „népi gyűjtés” címén ellenakciókat rendeztek.

Izrael 410 ezer dollárt kap a Ford-alapítványból

A tudományos alapokat támogató izraeli társaság tegnap közölte Jeruzsálemben, hogy a Ford-alapítvány 410 ezer dollárt juttatott izraeli tudományos kutatások támogatására.

A kormánypart újra győzött Japánban, de nincs már abszolút többsége

A baloldali szocialisták váratlan előretörése. — Összesen egy kommunista került be az új parlamentbe Tokió (AFP). A Japánban lefolyt parlamenti választásokon ismét Sigeru Josida miniszterelnök liberális pártja kapta a legtöbb szavazatot, de elvesztette eddigi abszolút többségét a parlamentben.

A rómát-gáni családi dráma harmadik szereplője is halálán van

Agyműtétet hajtottak végre Vladiszlav Szokolszkin, aki előbb a feleségét és a gyermekét lökte agyon, aztán maga ellen fordította a fegyvert. Vasárnap este a rómát-gáni rendőrséget figyelmeztették, hogy a Gán Háne-szim-parkban egy nő és egy kislány holttestét, valamint egy súlyosan megsebesített férfit láttak.

Tel-Aviv nyerte meg a Jom Háacemaut labdarugó vándordíját

Jeruzsálemben, az YMCA-pályán játszották le Tel-Aviv és Rechovot válogatott labdarugó csapatai az ezüsti vándordíjas döntő mérkőzést. A pályát nyolcezer főnyi közönség vette körül és a rendkívül sporteseményhez méltó szép játékot volt tanúja.

A mérkőzés 2:2 arányú féldő után Tel-Aviv csapata 5:2 gólaránnyal nyerte meg.

Az első gólt Rechovot érte el, mire Tel-Aviv kettővel válaszolt; a féldő végén a Rechovot egyenlített. A második féldőben Tel-Aviv nagyobb ténisz felkészültsége és taktikai tudása révényesült és további három góllal terhelte az ellenfél kapuját.

Tel-Aviv góljait Glaser (2), Schnéur, Goldstein és Bluth rugták, Rechovot góljain pedig Schrager és Ginsburg osztoztak.

ABÁDI ERVIN: TEGNAP TÖRTÉNT... XVII. FOLYTATÁS.

Harminc pofon

A csinos vöröshajú Éva asztalukhoz lépett: — Zárunk, szerkesztő úr... Már csak hárman ültek az asztal körül. Az asztalon üres feketes csészek sorakoztak. A Szerkesztő előtti csészealjak, a hamutálcaik, színültig voltak cigarettavégekkel.

dült el a zsidók érdekében! Hitler egyik bevallott... mit bevallott! hirdett hadicélja volt: elpusztítani a zsidóságot! A hitlerellenes szövetség hadicéljai között nem szerepelt ilyen cél: a zsidóság megmentése.

riknak? Mi az, amitől könnyű szédülést éreznek? Könnyű mámort és kellemes izgalmat? Azt adják nekik, amitől a mult elzárta őket; iróasztalokat, zöldernyős lámpákat az íróasztalokra és sors-kapcsolású telefonokat, fehér-piros és fekete gombokkal és névtáblákkal az irodájukra; ostályvezető... referens... titkár... százados... őrnagy.

Szaudia trónörököse Sziria és Libanon vezetőivel tárgyalt Damaszkuszban

Damaszkusz (AFP). Szaud herceg, Szaudi-Arábia trónörököse már két napja Sziria fővárosában tartózkodik, ahol a két ország gazdasági kapcsolatainak kiépítéséről tárgyalt. A herceg többek között újá akarja építtetni a Damaszkuszból Mekkába vezető vasútvonalat.

Fegyverek után kutattak és bunkosbotokat koboztak el az argentinai radikális párt egyik vidéki székházában

Buenos Aires (UP). Tucuman városában, amelyet Argentínában a szabadság bölcsőjének neveznek, a rendőrség házkutatást végzett az ellenzéki radikális párt székházában. A kormányhajót jelentése szerint „komoly fegyvereket találtak — 16 bunkos botot koboztak el.”

Rajtaütöttek a Mau-Mau főhadiszállásán

Nairobi (STA). — Az angol katonaság és a rendőrség tegnap Nairobiból nem messze meglepetésszerűen rajtaütött a Mau-Mau terrorszervezet főhadiszállásán és sikerült elfognia a terrorista vezetők nagyrészét.

KZ-esek Egyesülete Izraelben Irgun Ásziré Hancim Leseávr IRODÁINK ÚJ CIMEI: HAIFA, Herzl-u. 61. III. bej. I. emelet. TEL-AVIV, Becáel-Jaffe-u. 3., földszint JERUZSÁLEM, Kafé Ben-Jehuda és megbízottak az ország minden helységében FELVILÁGOSÍTÓ-nagygyűlések: TIRA (Haifa), ápr. 21, kedd este 7. Moadon Mizráchi NATANJA, április 22., szerda, 1/7-kor, Bét Ezra NAHARIA, ápr. 23., csüt. 7 óra, Gináti kávéház RISON LECTION, ápr. 27., hétfő, 7 óra, Bét-Am Volt KZ-esek és gettólakók, ügyünk sürgősen időszerezővé vált. Ez az egyetlen egyesület, mely ügyedet szíven viseli. Okvetlenül jelenjétek meg! — Belépés szabad! LOMBARD kölcsönt ad

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA: ELőadások kezdete: 3.30, 7 és 9.15 órakor. ALLENBY: Mistry Submarine ARMON DAVID: A hét halátos óra CHEN: Thunder on the hill EDEN: Az anya ESZTER: The girl in white MIGDALOR: All About Eve MUGRABI: Cyrano de Bergerac OPHIR: Quo Vadis. 3 és 8.30. ORION: Koldus és királyfi SHEROT: The man within TAMAR: Sleep my love ORDEA, Ramat-Gan: Ballerina NOGA, Jaffa: Egy amerikai Párisban JAFFOR, Jaffa: Andaluzia NOGA, Givatáim: Hoffmann meséi.

Meneztették a magyar egészségügyi miniszterét

Bécs (AFP). A magyar kormány tegnap közölte, hogy Rátkó Anna közegészségügyi minisztert, a magyar kormány egyetlen női tagját „egészségi okokból” felmentették állásától. Helyébe dr. Zsoldos Sándort nevezték ki egészségügyi miniszterré.

FRANTZ a bukaresti Galeri Lafayette hajfestő- és dauer-specialistája

Simon hőlgyodrász-szalonnazemzetét átvette HAIFA, Jaffa-u. 43/vm. — Kosmetika: MALL

Jó könyvet szeret olvasni? HADASH! Szakkönyvek, szótárak? HADASH! Eladó könyve van? HADASH! A legjobb kölcsönkönyvtár HADASH! Tel-Aviv, Hayarkon ötvenkilenc

A tel-avivi utca...

Az utcáról, a telavivi utcáról, érdemes volna tudományos munkát írni. Sok kötetes szociológiát, pszichológiát és... higiénát.

Csak hogy újságírók nem írnak tudományos munkát. Író és újságíró között többek között az is a különbség, hogy az újságíró csak lapzártakor szállja meg az írtakat, az író pedig csak akkor ír, ha az írásra van ideje. Az író tollára viszont az írásra van ideje, a lapzártakor pedig már az írásra van ideje.

Molnár Ferenc írja egyik humoros cikkében, hogy volt Pesten még az első világháború előtt egy nagyon jó újságíró, akit úgy tartott meg az állása, hogy mint valami lidércnyomás.

Meg kellene írnom — biztatta saját magát — Budapest történetét. Ott nagy kötetben, exakt tudományossággal, bő adatokkal, idézetekkel és statisztikákkal.

Aztán telt az idő és az újságíró kicsit redukálta magának a munkát:

— Nem is tudományos munkát kell erről a témáról írni, hanem vastag két-kötetes regényt Balzac módjára. Abban könnyebben ki tudom fejteni, amit akarok és jobban is megértik.

Ez volt nyáron és hogy téli lett, az újságíró már így szól önmagához:

— Regényt? Nem. Egy pergő háromfelvonásos szín darabot. Ez az...

Út egy este a szerkesztőségben és már éppen azt forgatta a fejében, hogy Budapest történetét a legjobban egy rövid, de erős novellában tudná megírni, amikor kijött a főszerkesztő a szobájából...

— Te — szólta a főszerkesztő a témájával viaskodó újságírónak — a humorista hazament és elfelejtette leadni a „Vidám sarok”-ba a napi humort. Nincs valami témád?

Az újságíró sóhajtott egyet. Ott percelt lapzárta előtt volt, az írásra éppen pontosan futott rá a tollára, mint a Pacific Express, minden napnak ugyanabban a percében a sanfranciskói állomásra.

Elővett egy papírt és írni kezdett:

„Hazament a falujába Tercsi, aki három évet szolgált Pesten. Mikor elment fekete volt a haja. Mikor hazajött, szőke. — Látja ezt a változást a jegyző fia és így kiált fel: — Ni, hogy megszökött Pesten a Tercsi és még azt mondják: „Pest, fekete te fest...”

Hogy ezt leírta, megint sóhajtott egyet és így vigasztalta önmagát:

— Végre, végre megírtam a témát... Nyugtom lehet.

★

Most én is sóhajtok egyet mert szeretném megírni a telavivi utcát tudományos munkában, regényben, szindarabban, vagy akár csak egy balladában, ami Greguss Ágost meghatározása szerint dráma dalban elbeszélve... Milyen jól találna ez a műfaj a telavivi utcához...

Pest feketére fest. És Tel-Aviv?

Az utca is változik korok és éghajlatok szerint. De főleg éghajlatok szerint. Stockholm az utcát csak két dologra használják: közlekedésre és arra, hogy egy kis levegőt szívjon az ember. Egy olyan városban.

Irta: Jámor Ferenc

mint például Zürich, nem is árulnak az utcán semmit, kivéve újságot. Azt is feltűnés nélkül, diszkréten nagyon. Az igaz, hogy cigarettát is lehet venni az utcán, de nem élő árutól, hanem csak halott automatától. Egyebet aztán igazán nem. Am ezek a városok északra esnek tőlünk, délen pedig és különösen a Földközi-tenger környékén sohasem volt az utca olyan tárgyilagosa, mint Skandináviában. Az athéni piacon — az Agorán — nemcsak közlekedtek, hanem halat, meg filozófiát is árultak és állandóan olyan parlament ülésezett lebzselő emberekkel, mint ma nálunk a Rothschild bulváron. Rómában is a fórumon intézték el a közügyeket, majd mindig a nyílt ég alatt, az utcán dőltek el, hogy béke lesz, vagy háború. Az ókori Jeruzsálemben is kint az utcán verték egymás fejét a falhoz másodrendű szaduceusok és farizeusok. De még sokkal sokkal régebben, már Dávid király idejében is az utcán zajlott le a közélet jórésze. Hiszen Dávid, amikor Sauli és Jonáthán elestének a híret meghozta neki a futár, így kesergett:

„Gáthban ne mondjátok, Áskálon utcáin el ne híreljétek, Hogy filiszteus lányok ne kárörvendjenek.”

Igy volt ez Áskálonban és így van ez Tel-Avivban. Mert nem vagyunk svédok északra, hanem zsidók délen. Ráadásul még a Földközi-tenger mellett.

Tel-Avivban mindig tele van az utca.

Azt mondta egyszer egy amerikai újságíró, aki itt járt nálunk:

— Nem tudom, miért mondják, hogy Tel-Avivban lakásínség van. Biztos, hogy minden lakás üres. Hiszen a város egész lakossága egész nap kint van az utcán.

Ez persze fordítva van. Eppen azért van kint az utcán az egész város, mert lakásínség van. A legtöbb embert vagy a szűk lakás, vagy a rossz szomszéd kergeti ki az utcára, hogy a klímáról ne is beszéljünk.

Az utca nem az enyém, nem tied, nem az övé, hanem mindenkié. Közvetlenül. Ugy kell hát az utcával bánni, ahogy az közös tulajdonhoz illik. A közös tulajdon sokféleképpen lehet értelmezni. A két legszűkebb mód, ha az emberek úgy tekintik, hogy a közös tulajdon csak a másé, vagy ha úgy tekintik, hogy csak az enyém. Kétségtelen, hogy a skandináv országok akármelyikében a járókelők nagyobb többsége olyan udvariassan kezeli az utcát, mint ha az csak a másoké volna...

Stockholmban nem eszik az utcán senkinek, hiszen csak nem folytattak valaki táplálkozást másoknak az utcán?

Tel-Avivban viszont igen. Amiben még ki lehetne egyezni. Csak abban nem lehet megegyezni, hogy az én utcám, a te utcád, a mi utcánk. Ő amerikai meggyőződés, vagy tökmagot egyéket, mert annak a hajat nem valami zacskóba, hanem az aszfaltba köpi. Ha telisteli köpi az én utcá-

Megtörtént az első hadifoglyok kicserélése Koreában

Eisenhower elnök részletes jelentést kért a nagyjelentőségű esemény lefolyásáról

Tokio (UP). Panmunjomban tegnap reggel folyt le az első hadifoglyocseré. Mark Clark tábornok, az UNO távolkeleti főparancsnoka személyesen eljött oda hogy ellenőrizze ennek a rendkívüli politikai jelentőségű akciónak a kezdetét. Az északi csapatok részéről is számos magasrangú tiszt jelent meg Panmunjomban.

Az északi hadsereg először 25 dél-koreai származású hadifoglyot küldött vissza és az UNO vonalai felől 25 északkoreai hadifoglyot küldött hazafelé, mintegy jelképezve, hogy eközött a két hadsereg között történt az első összeütközés közel három évvel ezelőtt.

Az első amerikai katonák visszatért az északi fokságból, Karl Kirscnhauser németországi származású zsidó, aki a világháború előtt mint menekült érkezett Amerikába és azóta New-Yorkban lakott. Az északiak húsz percen belül adták át az első 100 hadifoglyot és azután az UNO kiküldöttjei 500 északkoreai és kínai hadifoglyot adták át az északi hadsereg képviselőinek.

A visszatért UNO-hadifoglyokat a Panmunjom közeli felállított gyűjtőtáborba vitték, ahol orvosi vizsgálataknak vetették alá őket. Mindegyikükre már új ruházat és egy szeretetszolgálatot várt.

Az amerikai hadifoglyokat külön repülőjáratral Tokion keresztül azonnal visszazárlítják Amerikába és csak azok maradnak Japánban, akik egészségi állapotuk miatt nem bírják ki a hosszú utat. A gyűjtőtáborban két teljesen felszerelt műtőtermet építettek fel, hogy sürgős esetekben a helyszínen hajtsák végre a műtéteket a súlyosan sebesült hadifoglyokon.

Az UNO-főparancsnokság külön hírszolgálatot állított fel, amely rádió útján közli az amerikai családokkal a visszatért hadifoglyok nevét.

A főparancsnokság Eisenhower kívánságára részletes jelentést küldött az elnöknek az első hadifoglyocseré lefolyásáról.

A hazatért amerikai hadifoglyok elmondták, hogy a kommunista foglyótáborokban jól bántak velük és aránylag jó ételt kaptak.

Lehetővé tették nekik, hogy istentiszteleten is résztvegyenek és Oroszországban nyomtatott bibliákat és ötéstantumokat adtak nekik.

Fogságuk elején erős kommunista propagandát folytattak a táborokban és arra kényszerítették a foglyokat, hogy ideológiai kurzusokon vegyenek részt.

A hadifoglyokon két kínai egyenruha és a kommunista katonák jellegzetes lapos sapkája volt, amikor megérkeztek „a szabadság falvába” — az UNO gyűjtőtáborába.

A megfigyelők szerint a foglyocseré példás rendben és rendkívül gyorsan folyt le.

Az első nap visszaérkezett foglyok valamennyien segítség nélkül szálltak le a detegszállító autókra, amelyek Panmunjomból hozták őket, de a kommunisták közölték, hogy a kedden érkező foglyok közül hetet hordágyon kell vinni.

Adenauer fontos megállapodásokat kötött a kanadai kormánnyal

Kanada megkönnyíti a keletnémet menekültek bevándorlását

Boston (UP). Röviden jelentették, hogy dr. Konrad Adenauer, nyugatnémet kancellár befejezte 12 hetes északkamerikai látogatását és tegnap visszautazott Bonnba. Elutazása előtt dr. Adenauer rövid látogatást tett Ottawában, ahol a kanadai kormány vezetőivel tárgyalt. Ezek a megbeszélések főleg a keletnémetországi német menekültek sorsára vonatkoztak és a kanadai hatóságok megígérték, hogy minden könnyítést meg fognak adni a szovjetzónából menekülő német lakosság Kanadába irányuló bevándorlásánál.

A látogatásról kiadott hivatalos közleményben a kanadai kormány megígérte, hogy a fokozatosan szilárduló európai egység fő pillérként Nyugat-Németország fontos szerepet fog játszani a két kormány — folytatja a közös nyilatkozat — egyetértésben, hogy a kommunista rendszerű kormányoknak a nemzetközi felelősség enyhítésére vonatkozó tényleges lépései fogadják a próbakövet képezni azoknak a javaslatoknak az ösztönzésére, amelyeket a Szovjetunió és a kommunista Kína legutóbb előterjesztett.

Befejezésül a közlemény arról szól, hogy gazdasági téren is egységes véleményre jutott a két kormány.

Natal ki akar lépni a délafrikai unióból

Durban (AFP). A dél-afrikai választásoknak érdekes utójátékuk van Natalban, a délafrikai unió déli államában, ahol a fehérbőrű lakosság túlnyomó többsége angol származású. Már a választások előtt hangzottak az elhatározások, hogy Natal élni fog az alkotmányban biztosított jogával és kiválik az unióból, mert helytelenül annak politikáját és ezenfelül mindenképpen fenn akarja tartani kapcsolatát Angliával, míg Malan teljes önállóságra törekszik.

A választásokon a natali demokratá párt, amely ellenzi Malan politikáját, 112 ezer szavazatot kapott, a kormánypárt listájára pedig csak 31 ezret. A munkáspárt vezetője tegnap az egységes demokratá front vezetésének azonnali összehívását követelte, hogy döntsék Natal jövőjéről.

Dr. Sinár visszautazott Németországba az első kártérítési megrendelésekkel

Dr. P. Sinár, a németországi vásárlóbizottság igazgatója a hétfőre virradó éjjeli repülőn Németországba utazott. „Magammal viszem az első vas-, acél- és gyári nyersanyagmegrendeléseket, amelyeket a kártérítésből fognak vásárolni” — mondotta, majd annak a nézetének adott kifejezést, hogy az első szállítmányok augusztusban érkeznek meg Izráelbe.

Izráel két nagy kereskedelmi hajót is rendel német hajógyáraktól, ezt a tranzakciót azonban csak később fogják lebonyolítani.

A bonni kormány eddig 240 millió márkát bocsátott a vásárlóbizottság rendelkezésére.

A jövő héten indulnak el Izráelből a vásárlóbizottság többi tagjai, többek között dr. A. Bergmann, Kurt Ascher, Ch. Sternberg, P. Krauer, dr. Haas hites könyvelő, dr. M. Nussbaum és mások.

A vásárlóbizottság költői főirodájának hivatalos megnyitása után kiadott a felállításnak Berlinben, amelynek elnöké Bergmann dr. fog állni.

Az újságírók kérdéseire dr. Sinár ismételt kijelentette, hogy nem rendelnek semmiféle olyan árut, mely versenyt jelenthet az izráeli ipar számára. „Olyan módon igyekezünk kiválogatni az árukat és az anyagokat, hogy a kártérítési szállítmányok révén fokozhassuk az izráeli ipar munkáját.” — mondotta dr. Sinár.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

CHOLON

A choloni Hitachdut Oléj Hungária minden szerdán este 8 óra körül klubestet tart állandó otthonában a Bét Café Cooperatív helyiségében (Bét Hátáaszjija). Reh. Golomb. Minden magyarajkú choloni lakost szívesen látunk. Belépési díjtalan. A klubnapokon vitákat, előadásokat és megbeszéléseket tartunk.

A hétvégét és szabadságát töltse a zichron-jákovai Bracha penzióban

A közkeletvel pesti NEIGERÉK gondoskodnak arról, hogy kitűnő konyhájukon és egyéni kiszolgálással, élvezhessen egy gyönyörű fekvésű üdülőhelyet.

Helyrendelés: TEL-AVIV, tel.62575. és H A I F A, tel. 2453.

Apróhirdetések

Athéribeli szobát keres házaspár konyhaszükséglettel, kőser háztartásban, a feleség esetleg vállalja a háztartás vezetését. „Garanciaképes” jelgére a kiadóba. A954

Rovacs festőművész, akinek képei Haifán forgalomban vannak, közzéje címét „A/40” jelgére, Uj Keletnél, Haifa. A961

Ozeret, minden munkában önálló, kőser háztartásba, jó fizetéssel és feltételekkel felvevőnek ajánlatok: „A/41” jelgére, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13. A962

Felszerelési modellő, elegáns cipészlet, jó kereseti lehetőséggel, felvevőnk. „A/42” jelgére, Uj Kelet, Haifa, Shapira u. 13. A963

Jeruzsálemi kölcsönkönyvtár az Eggeddel szemben, javc utcában, hirdetések és előzeteseket is felvevő az Uj Kelet részére

Pénzkölcsönt ad érteklőre azonnal Haifán, Louvre Lomard osztálya, Herzl-u. 24. A909

Két jömegelemű, 25 éves, 16 szakmával rendelkező fiatallemben házasság céljából megismerkedne szolid, cimos leányokkal. Cim: Chedera. POB 143. A 964

Ozeret keres gyermektelen házaspár. Főzni nem kell. Kibővülő kis szoba áll rendelkezésre. Neeman, Tel Aviv, Ben Jehuda 129. Bemutatkozás 1-3 között. A965

Háromezer font kölcsönt adnék olyan vállalatnak, amely alkalmas „Cipőszakma előnyben” jelgére a kiadóba. A950

Lakást, üzemhelyiséget akar? Forduljon: Ringel Sándor közismert közvetítő irodájához, T. A., Nachlat Benjámin 39. A6

Lakást, hájt-mesztófot, üzemelt, rektárt gyorsan, szigorú diszkrecióval követt: „Express”, T. A., Merkáz Bábá Melácha 5. I. em. Ügyfélfogadás: d. e. 10-1. d. u. 4-7-ig. Telefon: 66760. A13

Több, mint 300.000 nyereményt osztottak ki eddig, a Mifal Hápajisz szerencsés nyerteseknek.

Pájjisz sorsjegy szerencsét hoz Biztos út a gazdagsághoz.

PÉNZT folyósít ékszerre és minden értékre Lombard Tiferet T. A., Rothschild 31. Tiferet-u. Vezető: RAJNA DAVID, ékszerész, a bpesti állami zálogházak v. becsüese (8-5-ig), Tel. 4976

HABIMAH MUSORA: Chedera, apr. 21. kedd A HERCEG TÖRTÉNETE

